

Project Focus op standaarden in Examinering.		
Deelprojectplan 1	Analyse kwaliteit examinering in het mbo	
Opdrachtgever	MBO Raad / MBO Diensten	
Projectleider Focus op standaarden in examinering	Jacqueline de Schutter	
Projectaannemer deelproject 1	IVA Beleidsonderzoek en Advies	
Projectleider deelproject 1	Paula Willemse	
Start en einde	01-08-2012	31-01-2013

Versie beheer			
Versie	Auteur	Datum	Opmerkingen
4804-1	Paula Willemse	18-04-2012	
4804-2	Paula Willemse	15-05-2012	
4804-3	Paula Willemse	23-08-2012	
4804-4	Paula Willemse	05-09-2012	

1. Inleiding

Het project "Focus op standaarden in examinering" beoogt serviceproducten op te leveren waarmee instellingen (roc's, aoc's en vakinstellingen) gericht aan verbeteringen van hun examenkwaliteit kunnen werken. "Het streven is uiteindelijk de basiskwaliteit bij alle instellingen, bij alle opleidingen, op alle examenstandaarden op orde te hebben. Het project is succesvol als over het onderzoeksjaar 2014 de examinering van de bekostigde opleidingen in 90% van de gevallen als voldoende wordt beoordeeld". In dit deelprojectplan gaan we op basis van databestanden en examenverslagen van Inspectie van het Onderwijs na bij welke opleidingen zich zwakke examenpraktijken voordoen, op welke standaarden de zwakte zich (vooral) manifesteert en wat mogelijke oorzaken zijn voor verschillen tussen opleidingen met goede en zwakke examenpraktijken. Het doel van de analyse van de bestanden van Inspectie van het Onderwijs is het traceren van (clusters van) opleidingen met goede of minder goede examenpraktijken. Op basis van deze analyse wordt een aantal opleidingen geselecteerd waarbij op locatie meer in de diepte wordt gekeken naar good en bad practices en mogelijke oorzaken. We selecteren zowel opleidingen met zwakke als met sterke examenpraktijken. Bij de dieptestudie zal het vertrekpunt de invulling van de procesarchitectuur bij de opleidingen en hun instelling zijn, omdat verondersteld wordt dat een goede procesarchitectuur bijdraagt aan hogere examenkwaliteit. De dieptestudie zal aanknopingspunten bieden voor de verbeteringen op instellingsniveau en opleidingsniveau.

2. Projectstructuur (betrokkenen en projectorganisatie)

Direct betrokkenen

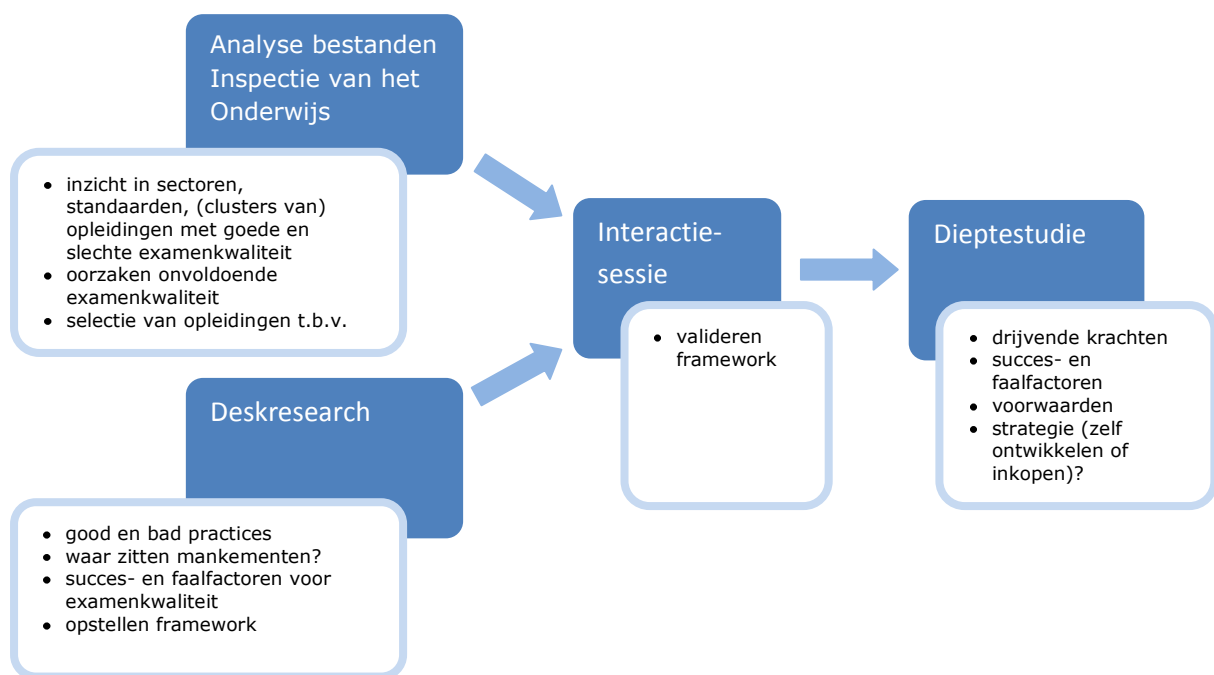
Opdrachtgever	MBO Raad / MBO Diensten
Opdrachtnemer	IVA Beleidsonderzoek en Advies
Projectleider	Paula Willemse
Uitvoering	Hans Mariën Irma van der Neut Loek Nieuwenhuis Kirsten de Ries Astrid Vloet Paula Willemse

Projectorganisatie

Het project wordt geleid en mede uitgevoerd door Paula Willemse. De analyse van databestanden wordt aangestuurd en uitgevoerd door Astrid Vloet en Hans Mariën. De deskresearch, interactiesessie en de dieptestudie worden uitgevoerd door Kirsten de Ries, Paula Willemse, Astrid Vloet, Hans Mariën en Irma van der Neut. Paula Willemse is het aanspreekpunt voor de opdrachtgever, Inspectie van het Onderwijs, OCW (Siep Jurna) en andere relevante externe betrokkenen. Loek Nieuwenhuis zal op hoofdlijnen bij het project betrokken zijn en zijn expertise inbrengen.

3. Doel van het project

Het project brengt zwakke examenpraktijken in kaart ten einde gebieden (instellingen, sectoren, clusters van opleidingen) met verhoogde risico's op te sporen. Ten tweede beoogt het project zicht te krijgen op cruciale factoren in instellingen die bijdragen aan de examenkwaliteit of die een negatieve invloed hebben op de examenkwaliteit. In een aantal instellingen, met goede en onvoldoende examenkwaliteit, worden succes- en faalfactoren in kaart gebracht. Het eindproduct is een hulpinstrument voor instellingen om met een meer risicogerichte en effectievere aanpak de examinering op orde te krijgen, te houden en te bevorderen en kan worden gebruikt bij verdere professionalisering van betrokkenen. Eindproducten zijn uiteindelijk te raadplegen via het (nog in te richten) Servicepunt examinering.

4. Beoogd resultaat van het project

Voorstel is om dit deelprojectplan in fasen uit te voeren. Per fase (zie 5) wordt aangegeven wat de beoogde resultaten zijn:

- Analyse databestanden:

De analyse van de bestanden van Inspectie van het Onderwijs biedt inzicht in (clusters) van opleidingen met goede en slechte examenkwaliteit, inzicht in de standaarden waarop slecht gescoord wordt en, voor zover mogelijk, inzicht in oorzaken voor slechte scores op standaarden (op basis van achterliggende data). Indien de omvang van de steekproef het toelaat, wordt gekeken of slechte of goede examenpraktijken zich vooral voordoen binnen bepaalde sectoren en/of instellingen. De analyse geeft input voor de keuze van de 6 opleidingen bij instellingen die bezocht worden ten behoeve van de dieptestudie.

- Deskresearch en interactiesessie met relevante actoren

De deskresearch geeft inzicht in succes- en faalfactoren. Deze factoren worden opgenomen in een framework, dat gevalideerd wordt door relevante actoren in een interactiesessie en dat de kijkrichting voor de dieptestudie bepaalt.

- Dieptestudie goed en slecht presterende opleidingen

De opbrengst van de dieptestudie wordt gevormd door zes casusbeschrijvingen van slecht en goed presterende opleidingen met indicaties van condities en maatregelen die de kwaliteit van examenresultaten kunnen verhogen of kunnen handhaven.

5. Projectopdracht en werkwijze

Het project wordt in vier fasen uitgevoerd.

5.1 Analyse databestanden

Op de bestanden van Inspectie van het Onderwijs met de uitkomsten examenkwaliteit waarin scores op de 7 standaarden¹ zijn opgenomen worden nadere analyses uitgevoerd. Welke informatie leveren de data over verhoogde risico's en goede presteerders op opleidingsniveau en is er eventueel een uitspraak te doen over instellings- en sectorniveau? Zijn er clusters van opleidingen te traceren met goede en slechte examenkwaliteiten? Via de Inspectie van het Onderwijs zijn twee cycli beschikbaar. Voorwaarde voor het goed uit kunnen voeren is dat de Inspectie van het Onderwijs de bereidheid heeft om deze bestanden ter beschikking te stellen. Het is nadrukkelijk *niet* de bedoeling de achterliggende definities bij het tot stand komen van een positieve of negatieve score op de standaarden en de werkwijze van Inspectie van het Onderwijs te beoordelen.

Aanpak:

Inspectie van het Onderwijs levert de benodigde databestanden aan IVA. Onderzoekers van IVA analyseren de beschikbare databestanden (2009 en 2010/2011). Samenwerking met een onderzoeker van Inspectie van het Onderwijs is gewenst omdat deze goed op de hoogte is van de opbouw en totstandkoming van het databestand.

5.2 Deskresearch

Op basis van een deskresearch (beleidsdocumenten, wetenschappelijke literatuur) brengen we in kaart wat cruciale factoren zijn voor een goede examenkwaliteit. Daarbij denken we onder meer aan zaken als de inrichting van processen, ondersteuning van het management, inkoop examenproducten, mate van scholing van examencommissies, toetstechnische ondersteuning, transparantie taken en verantwoordelijkheden, inhoud kwalificatiedossiers, aanwezigheid handboek, aanwezigheid vaststellingscommissies, etc. De deskresearch levert input voor het

---

¹ Zie: Regeling standaarden examenkwaliteit mbo

ontwikkelen van een framework dat wordt gebruikt om na te gaan wat mogelijke oorzaken zijn voor goede en slechte examenpraktijken tijdens de dieptestudie.

Aanpak:

Actuele beleidsdocumenten, onderzoeksliteratuur worden gescreend op cruciale factoren voor een goede examenkwaliteit. Deze factoren worden in een framework geplaatst. De beschikbare procesarchitectuur examinering is hierbij vertrekpunt.

5.3 Interactiesessie met relevante actoren

In een interactiesessie worden uitkomsten van de kwantitatieve analyse en het framework voorgelegd aan relevante actoren "analyse examinering"

Aanpak:

Er wordt een interactiesessie georganiseerd met experts. In deze sessie wordt een aantal stappen gezet, te weten:

- bespreking en aanvulling van het framework;
- bespreking uitkomsten kwantitatieve data-analyse;
- bespreking selectie cases voor dieptestudie, op basis van kwantitatieve data-analyse;
- bespreking opzet dieptestudies.

5.4 Dieptestudie goed en slecht presterende opleidingen

Na fase 3 wordt in overleg met de stuurgroep besloten of de dieptestudie (fase 4) wordt uitgevoerd ("go/no-go"). Bij een "go" is het voorstel om 3 koppels van steeds 2 dezelfde opleidingen te selecteren waarvan de één een goede examenkwaliteit heeft en de ander een onvoldoende examenkwaliteit. Aan de hand van het framework worden bij elke opleiding, door middel interviews succes- en faalfactoren in beeld gebracht.

Aanpak:

Betrokkenen (CvB-leden, unitdirecteuren, examencommissieleden, opleidingscoördinatoren) worden bevraged op sterktes en zwaktes die de resultaten kunnen verklaren.

6. Evaluatie

Het project wordt op verschillende momenten en manieren geëvalueerd. Met de algehele projectleider en de projectleiders van de andere deelprojecten wordt maandelijks overlegd over werkwijzen, producten en resultaten. Bij de start en aan het eind van het project wordt formeel overlegd met de opdrachtgever. Na afloop van het project wordt dit formeel en schriftelijk geëvalueerd met de opdrachtgever, aan de hand van evaluatieformulieren passend binnen het kwaliteitszorgsysteem van IVA. De interactiesessie met experts levert eveneens evaluatieve informatie op. Voorts verzorgt ECBO t.b.v. het totale project kwaliteitsborging en monitoring, waar dit deelproject ook bij wordt betrokken."

7. Relatie met andere activiteiten

Dit deelproject valt binnen het project 'Focus op standaarden in examinering. Projectplan 2012 en 2013'. Het deelproject is nauw verwant met een aantal deelgebieden binnen dit project, te weten: procesarchitectuur examinering en professionalisering examenfunctionarissen. Inzichten uit voorliggend project kunnen benut worden bij deze deelgebieden. Opbrengsten uit het project kunnen later een plek krijgen bij het Servicepunt examinering en op de website examineringmbo.nl. Zijdelijks zal ook de herijking van kwalificatiedossiers gevolgd worden.

8. Communicatieplan

Communicatie over dit project vindt als volgt plaats:

- **Onderzoeksnotities**
De resultaten van de analyse van de bestanden van Inspectie van het Onderwijs, de deskresearch en de resultaten van de zes casestudies worden gerapporteerd in een overkoepelend eindrapport.
- **Framework**
Er wordt een framework opgesteld met cruciale factoren voor een goede examenkwaliteit. Dit framework kan, indien gewenst, een plek krijgen op de website examineringmbo.nl en/of benut worden door het Servicepunt examinering.
- **Bijeenkomsten (deel)projectleidersgroep**
In de bijeenkomsten (maandelijks), met de (deel)projectleidersgroep worden de inzichten uit het project gedeeld en onderling op elkaar afgestemd.

Alle communicatie zal afgestemd worden met de (deel)projectleidersgroep en de opdrachtgever. In de communicatie met onderwijsinstellingen is het bewaken van strategische belangen van instellingen een belangrijk aandachtspunt. Anonimiteit wordt gewaarborgd, om de bereidheid tot deelname van het veld te verhogen.

9. Fasering en tijdsinvestering

Uitgaande van gunning van het onderzoek in de tweede helft van mei 2012 en afronding eind december 2012 is onderstaande planning haalbaar. Uitgangspunt hierbij is dat de bestanden en documentatie van Inspectie van het Onderwijs uiterlijk eind mei 2012 beschikbaar zijn. Eventuele vertraging bij de levering van deze bestanden heeft consequenties voor de startdatum van de dieptestudies.

Fase	Activiteit	Verwachte startdatum	Verwachte einddatum	Interne inzet in uren
1	Analyse databestanden Inspectie van het Onderwijs	01-08-2012	30-09-2012	40 uur Inspectie
2	Deskresearch	01-08-2012	30-9-2012	
3	Interactiesessie met relevante actoren	01-10-2012	31-10-2012	80 uur instellingen en partners
4	Dieptestudie goed en slecht presterende opleidingen	01-11-2012	14-01-2013	240 uur instellingen (40 uur voor 6 instellingen)
	Eindrapportage	01-12-2012	31-01-2013	8 uur Inspectie 24 uur MBO Raad 24 uur (4 uur per instelling)
totaal				416 uur

In dit (deel)project is sprake van cofinanciering, dat wil zeggen dat instellingen, de MBO Raad, SBB en partners menskracht leveren die deze partijen om niet ter beschikking stellen en waarvoor men dus geen vergoeding of subsidie ontvangt. In dit deelproject streven we naar een cofinanciering ter waarde van ten minste € 40.000,-. IVA spant zich in om dit aantal uren te behalen en te verantwoorden. Mochten wij gedurende de looptijd van het project problemen verwachten met betrekking tot het behalen van dit aantal uren dan communiceren wij dit duidelijk naar de opdrachtgever en zullen we samen met de MBO Raad/MBO Diensten zoeken naar passende oplossingen.